

ARANYKALASZ

A. SZARVASI M. KIR. T. E. / EDIK. / AMUEL. KÖZÉPFOKÚ
GAZDA / AGI. TANINTÉZET. GAZDAIFJÚ / AGI.
ÖNKÉPZŐKÖRÉNEK LAPJA

Pap Endre mag.

Főszerkesztő:
Mixich Frigyes
IV. é. n.

Felolós szerkesztő:
Diener Mihály
IV. é. n.

Főmunkatársak:

Kocsis L. - Mézáros A. - Nagy J. - Lahman J. - Váczi D.
IV. é. n. IV. é. n. IV. é. n. III. é. n. III. é. n.

T A R T A L O M

I. Vezércikk:

Ébredés. Írta: Fekete Barna Lajos I. é. n.

II. Gazdaság:

1. Az angóra-nyúltenyésztés. Írta: Lahmann Sándor III. é. n.
2. Melegágykészítés zöldségfélék hajtására. Írta: Demeter György II. é. n.

III. Irodalom:

1. Apám kardja. Írta: Szabó Béla II. é. n.
2. Érik a, érik a búzakalász... Írta: Gál Iván II. é. n.
3. Panaszkodik a magyar napsugár. Írta: Szabó Béla II. é. n.
4. Hazám, te drága hon! Írta: Urbán László III. é. n.

IV. Öreggazdák:

Rovatvezető: Lászlóffy István kép. gazda, korelnök

V. Hírek:

Közli: Kocsis Lajos IV. é. n.

ARANYKALÁSZ

A SZARVASI M. KIR. TESSEDIK SÁMUEL KÖZÉPFOKÚ GAZDASÁGI
TANINTÉZET GAZDAIFJÚSÁGI ÖNKÉPZŐKÖRÉNEK LAPJA

MEGJELENIK HAVONTA

Szerkesztőség és kiadóhivatal :

Szarvas, M. Kir. Gazdasági Tanintézet

Előfizetési díj egy évre 2 pengő

Egy szám ára 20 fillér

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.*

Ébredés

Írta : Fekete Barna Lajos I. é. n.

Itt van a gyönyörű, bimbócsalagató szép tavasz. Az anyatermészet kifejtette egész pompáját. A mosolygó napsugár tüzes hévvel csókolja életre a rügyező faágakat, virágillattól ittas méhek zsongnak az árnyas kert bokrai között. A madár dalol, a bogárka zümmög, minden örül a kikeletnek, a tavasz ébredésének.

Ébredés, tavasz, ifjúság... Istenem, milyen sok embernek csillan meg ezekre a szavakra a szeme, milyen kellemes érzés fogja el az ember lelkét, amikor ezeket hallja.

Olyan érzés ez, mint mikor arra gondolunk, hogy a hajnal utáni ragyogó napsütésben megindul az élet, friss erővel, piros arccal, dalos kedvvel a harmatosan tiszta mezőkön. És talán nem is olyan véletlen gondolat ez. Ugyanis az ifjúság az emberi élet reggele,

amikor eldől, hogy milyen irányban fogunk haladni az életben.

Ébredés... Milyen fontos is ez mindazokra, akiket csak egy kicsit is érdekel ez a kérdés, akik érzik, hogy benne van ebben a szóban a jövő aratás gazdag reménysége.

De éppen ezért ki kell vívunk az öntudatosabb, biztosabb akaratát a jövőformálásnak, idomulását a megváltozott körülményekhez, egy nagy öntudatra ébredést, amely a nemzet építő erőit mozgásbáhozza, átnevelné a közvéleményt hite visszaadásával a nagy magyar célok messzetekintésű meglátására.

Kedves fiatal testvéreim, ébredjünk! mert mindnyájunknak egy szent célunk van : új világot akarunk! Jobbat, becsületesebbet, igazabbat, magyarabbat.

Az angórányúl tenyésztése

Írta: Lahmann Sándor III. é. n.

Igen nehéz gazdasági helyzetünkben, külkereskedelmi mérlegünknek folytonos rosszabbodása mellett minden olyan termelési ágat fel kell karolnunk, amely alkalmas lehet kereskedelmi mérlegünk hiányának csökkentésére és amely a tenyésztőnek nyugodtabb megélhetést biztosít. E törekvés ma már megglehetős mértéket öltött és sokan vannak, akik különböző kis gazdasági ágak jövedelméből tisztességes megélhetést biztosítanak maguknak.

Ilyen mellékjövedelmet nyújtó kis gazdasági ág a házinyúltenyésztés is. Ennek keretében legújabban különösen az angórányúl tenyésztését karolták fel, mert finom gyapjának nagy ára van s főleg Franciaországba bármily mennyiségben exportálható. Bár tenyésztése más házinyúl-fajtákkal szemben több munkát, fáradságot és gondosságot igényel, mégis érdemes vele foglalkozni, mert szép anyagi sikerrel jár.

Az angórányúl elhelyezés és szőrmekezelés szempontjából kétségtelenül kényes, de ez mégsem okoz nagyobb akadályt, mert elhelyezésüket lényegesebb befektetés nélkül megoldhatjuk, szőrméjük kezelése pedig csak idő, illetőleg munkakérdés. Az angórányulakat egy vagy többrekeszes ketrecben, esetleg emeletes ólakban helyezhetjük el.

Emeletes ólagnál a fenekeket kátrány-papírral vagy bádoggal burkoljuk és a fenekeknek hátrafelé 5 centiméteres esést adjunk, hogy a híg ürülék az emeletről ne csöpögjön le az alatta lévő ketrecbe. Az egyes rekeszek 120 centiméter hosszú, 70 centiméter széles és 60 centiméter magasak legyenek. Az ajtók két részből álljanak, az egyik részük dróthálóból, a másik részük deszkából. Az utóbbi 40 centiméter széles legyen és egy belülről elállítható fallal zárja el a fiaztatót. A fészek rendszeren az ól mélyén van, míg a bejárat nyílását a vá-

laszfal elejére vágjuk ki oly nagyra, hogy azon az anyanyúl kényelmesen beférjen. Az ól aljára mindkét részben lécrácsot helyezünk. A rács lécei egymástól 2 centiméterre legyenek s a léceket háromszög alakúra gyaluljuk, hogy az ürülék könnyebben áthulljon a rácson és a nyúl lába se szoruljon a nyílások közé. A növendék állatokat leghelyesebb kifutóba helyezni. A kifutóba hordozható házikót állítunk, hogy benne éjszakára vagy rosszidő esetén a nyulak meghúzódhassanak. A házikó alját nem deszkából, hanem bőnyilású drótszövetből készítjük, hogy az ólat a levegő szabadon járja és a trágya is áthulljon. Így a szőrmét megvédjük a szennyeződéstől. Az ól 5-6 centiméter magas lábakon álljon, de gondoskodjunk arról, hogy az ól alá ne bújhassanak a nyulak, mert akkor gyapjójuk hamar beszennyeződik. Ügyeljünk arra is, hogy a kifutóban lévő nyulak ne ássanak lyukakat a talajba. Erre leginkább homokos talajon hajlamosak.

Az angórányúl tenyésztése, szaporítása ugyanúgy történik, mint más nyúl-fajtáké, azonos a takarmányozása is. Fiaztatásánál az legyen a főtörekvésünk, hogy az anyák egyszerre fiadzanak, mert így a növendékek elhelyezése is könnyebb és kiegyenlítettebb, egyforma minőségű gyapjút is kapunk.

Az angórányúltenyésztés legfontosabb és legkényesebb feladata a gyapjúápolása, mely rendszeres és mennél gyakoribb fésülésben, kefélésben és természetesen az ól naponkénti gondos takarításában áll. Ezek elhanyagolása a szőrme gubancossá, csomóssá válását idézi elő, ez pedig nagyfokú értékcsökkenést von maga után.

A tenyésztő fő célja legyen, hogy mennél több és kifogástalanabb gyapjút termeljen, amit csak szakszerű ápolással és takarmányozással valósíthat meg.

A gyapjút fosztás, fésülés és nyírás útján nyerhetjük. A fosztást tenyésztőkörökben gyakran ajánlják. Ez azonban csak vedlés idején alkalmazható. Hát-ránya még az is, hogy végrehajtásánál a legnagyobb óvatosságra van szükség, mert csak a könnyen eltávolítható gyapjuszálakat szabad fosztani, különben csupasz felületek képződése elkerülhetetlen. Másik gyapjűnyerési mód a fésülés. A tenyésztők e célra acélfésűt, (kutyafésűt), vagy pedig kizárólag az angóryanúltenyésztők részére konstruált „Günthner“-fésűt használják. A fésűre minden angóryanúltenyésztőnek szüksége van, a gyapjú gondozása végett is. A fésülésnél nyert gyapjút gondosan összegyűjtjük, hogy kárba ne vesszen. A fésült gyapjú laza és igen tetszetős.

A gyapjűnyerés leggyakoribb módja a nyírás, melynek előnye, hogy serkentőleg hat a szőrözet növekedésére és csökkenti a szőrözet ápolási munkáját. A nyírás rendszerint minden 10—14. héten történik. A nyírás nincs időhöz kötve, akár télen is végezhető, anélkül, hogy az állatok megbetegedésétől félünk kellene. Nem tanácsos azonban vedlési időben eszközölni, mert ilyenkor könnyen megtörténik, hogy az alul lévő friss szőrözetet is vele nyírjuk.

A nyulanként elérhető gyapjűnyeremény 80—100 dekagramm évenként. Egy kg angóragyapjú ára 30—40 pengő. Egy nyúl évi tartási költsége legfeljebb 15 pengő. Tenyésztéséből tehát a mai ár-alakulások mellett megfelelő jövedelmet lehet kihozni.

Melegágykészítés zöldségfélék hajtatására

Írta: Demeter György II. é. n.

Tél végén, tavasz elején nagyobb városokban lévő kereskedők üzletében megjelenik a fejessaláta, hónapos retek, később a kalaráb, uborka, karfiol stb. Ezek, ebben a korai időpontban, melegágyi vagy üvegházi hajtatás termékei. Legyen tehát még bármilyen hideg az időjárás, ha a hiányzó meleget elő tudjuk állítani, sikeres hajtatást végezhetünk és a zöldségféléket télen, a tenyészeti idejükön kívül is előállíthatjuk.

A hiányzó meleg pótlására a friss, szalmás lótrágya bomlása közben keletkező hőt használjuk fel. Ha mérsékelt hőmérsékletű melegágyra van szükségünk, a bomlás erélyének csökkentése végett egynegyed rész falombot vagy szalmás marhatrágyát keverhetünk a lótrágya közé. Ezáltal tartósabbá tesszük a trágya hőszolgáltatását is. Télen jóval vastagabb trágyarétegre van szükség a melegágy kellő hőmérsékletének fenntartására, mint tavasz elején. De a trágya mennyisége függ a hajtatásra kerülő növény hőigényétől is. December elején, január folyamán átlag 60—80 cm vastag trágyaréteget kell alkalmazni. A szükséges trágyameny-

nyiséget 8—12 nappal a melegágy készítése előtt tömötten összerakjuk egy halomba, hogy az egyenletesen átmelegedjék.

A melegágy hosszával kelet-nyugati irányban legyen elhelyezve és északról, nyugatról védve legyen. Ha a védelem nem lenne meg az adott körülmények között, akkor nádfonatos kerítéssel kell a palántanevelő helyet körülvenni.

A melegágy helyéről a földet 40—60 centiméter vastagságban kihordjuk. A gödröt mind a négy oldalán 50—50 centiméterrel szélesebbre méretezzük, mint a normális (155x125) méret, mert a keretet is körül kell vennünk trágyával egészen a pereméig. Ha a gödör kész, megtörténhet a trágya behelyezése. Soha el nem mulasztandó szabálynak tekintsük, hogy a trágyát villáról szétválogatva egyenletesen rakjuk a gödörbe. A csomósan bedobált, sőt itt-ott a villa fokával beveregedett trágya egyenlőtlenül fog ülepedni. Az így keletkező mélyebb helyekre összefutó víz törothadást okoz. A trágyaréteget csak akkor szabad összetaposni, ha már 30—35 centiméter vastagságot elértünk. A le-

taposás egyenletesen történjen. Ezután a második réteg trágyát rakjuk, de még mielőtt ezt teljes egészében behordanánk, reáhelyezzük a melegágyi keretet. A keretet úgy helyezzük el, hogy délre 14–16 centimétert lejtessen. Ezután belülről még körülbelül a keret magasságának a feléig rakjuk a trágyát és ezt is újból jól letapossuk. A trágya behelyezése után ablakokat rakunk a keretre és szalmával vagy gyékénytakaróval betakarjuk. A trágya bemelegedése, úgynevezett begyulladásá 4–6 nap alatt következik be. Amint erősebb gőzölést észlelünk, a melegebb déli órákban $1\frac{1}{2}$ –1 órára felemeljük az ablakokat, hogy a gőzök eltávolodjanak. Ha a trágya 6 nap alatt sem gőzölög, akkor 3–4 helyen lyukat fúrunk bele és az ebbe öntött forró vízzel begyújtjuk. A nehéz begyulladásnak oka lehet, hogy a trágya nagyon száraz volt vagy pedig a gödör volt fagyos és a trágyát nagyon lehűtötte. Hogy a talaj ne fagyjon át, ajánlatos a palántanevelő helyet már ősszel szalmával vagy gyomokkal vastagon betakarni.

A melegágyi föld laza, tápanyagokban bővelkedő legyen, mert ez egyik alapfeltétele a sikeres hajtásnak, palántanevelésnek. Felhasználható erre a célra gyommentes kerti talaj is, ha azt $\frac{1}{2}$ rész korhadt istállótrágyával vagy érett komposzttrágyával keverjük. Amennyiben nem lenne elég laza az így elkészített földkeverék, akkor $\frac{1}{5}$ résznyi iszapolt folyami vagy bányahomokot keverünk hozzá. Jó melegágyi földet úgy is elő lehet állítani, hogy ősszel gypszeleteket szedünk s ezeket a tél fagyja által szétporlasztjuk. Egy év elteltével, tehát a következő ősszel hozzákeverünk $\frac{1}{4}$ rész korhadt trágyaföldet és kevés fahamut, kormot vagy porrá tört faszenet. A faszénnek melegágyi földre juttatása igen jó hatást fejt ki, mert a trágya bomlásánál keletkező gázhalmazállapotú mérges bomlástermékeket abszorbeálja s így megakadályozza ezeknek káros behatását.

Egyszer már használt melegágyi föld is alkalmazható, ha 3–4 évig pihentet-

jük. A melegágyi földnek, bárhogyan is állítottuk elő, nem szabad nyers szerves anyagot tartalmaznia, mert ebben az esetben penészedést okoz a melegágyban. Ezért különösen a kevésbé érett komposzttrágyát gondosan rostáljuk át. A földet mindig ősszel készítjük elő és vastagon betakarjuk trágyával, hogy ne kerüljön a melegágyba fagyott állapotban.

A melegágyi föld behordásának az ideje akkor van, amikor a trágya 6–7 nap múlva süppedni kezd és a gőzölés erélye is csökken. Ekkor a trágyát még egyszer jól letapossuk s a földet ráhányjuk. A földréteg alá — különösen karfiol és saláta hajtásakor — ajánlatos tenvényi vastag korhadt istállótrágyát helyezni. A behordott földréteg vastagsága pedig attól függ, hogy mélyen vagy sekélyen gyökerező zöldségféléket akarunk-e hajtani. Karfiolnak, uborkának, spárgatöknek 20–25 centiméter földréteg kell. Viszont hónaposreteknek, salátának, kalarábénak 15–16 centiméternyi földréteg is elegendő.

A föld behordása után a melegágyat megint betakarjuk és így marad addig, amíg a föld is át nem melegszik. Mikor ez megtörtént, akkor a földréteget ásóval teljes vastagságban átforgatjuk, hogy a gőz és a mérges gázok eltávozzanak belőle. A forgatást 1–2 naponként mindaddig ismételjük, amíg a melegágy hőfoka 20–25° C-ig le nem száll. A melegágy hőmérsékletét a földre szúrt hőmérővel ellenőrizzük. Amint a hőmérséklet leszállt a kellő mértékre, megkezdhetjük a magvetést, illetve a palánták beültetését.

A korán készített melegágysokszor már akkor elkezdenek hűlni, amikor még nagy szükség lenne a melegre. Amint ezt az ablak alatt lévő hőmérőn észrevesszük, a külső trágyaperemet azonnal újítsuk meg friss trágyával. Az is megtörténhet, hogy a külső melegebb időjárás következtében a melegágy hőmérséklete a kelleténél magasabb fokot ér el. Ilyenkor a trágyaperem elhúzásával vagy gyengébb takarással biztosíthatjuk a melegágy alacsonyabb hőmérsékletét.

I R O D A L O M

Apám kardja

Írta: Szabó Béla II. é. n.

Ha apám kardját kezembe veszem,
Elmúlt időkről emlékezem.
Most már szépen fénylik és egészen tiszta
Pedig apám véres csatákban hordozta.

Ez a kard látott már sok=sok véres csatát,
Vele védte apám a rab magyar hazát.
Ez a kard sok dicső tetterről beszélhetne,
Ha egszer véletlen kedve kerekedne.

Karddal a kezében halt meg édesapám,
Utolsó szava volt: „Legyél boldog hazám!”
S most a Kárpátokban porlik az ő teste,
Durva oláh lábak taposnak felette...

Nekem nem maradt más, csak ez az árva kard,
Mellyel megmutatta a: „Ne bántsd a magyart!”
Ha ezt a kardot kezembe veszem,
Apám szellemét leszállni érezem.

Mindig hallom lelke fájo biztatását;
Ne hagyjam, ne hagyjam elárvult hazáját.
Vegyem az ő kardját most én a kezembe
És az ő példája jusson az eszembe!

Én apám kardját kezembe veszem,
És új csatáknak jöttét hirdetem,
Én ezzel a karddal visszaveszem hazám,
Vagy meghalok érte, mint az édesapám.

Érik a, érik a búzakarász...

Írta: Gál Iván II. é. n.

Nyár volt. A gabona már a végső árpa és más gazdasági növények sárgul-
érésnél tartott. A nagyalföldi rónán, tak. A sárguló gabona közül kikandikál
ameddig a szem ellátott, mindenütt búza, egy-egy szál pipacs, búzavirág. Ezt a

nagy területet Mesterházi Péter, gazdag földesúr uralja, akinek egyetlen fia, Jancsi, a pesti közgazdasági egyetemen végzi tanulmányait. Az alföldi hetek általában egyhangúan telnek. De bezzeg a pestiek nem. Jancsi — mint rendesen a gazdag, jómódú fiúk — középiskoláit csak úgy ímmel-ámmal végezte el és a pesti egyetemhez egyáltalában semmi kedve nem volt. Édesapjának hosszas rábeszélése után ment föl Pestre, ahol az egyik diákkollégiumban biztosított magának szállást. Az első hónapokban, amikor még a nagyvárosi élethez nem volt hozzászokva, napjait igen szolidán töltötte. Minden délelőtt pontosan bejárt az egyetemre, majd átment a menzára megebédelni, délutánjait otthon töltötte a könyvei mellett. Udvarlásra, lányokra nem igen gondolt. Néha ebéd előtt végigment a Váczi utcán, a legpompásabb kirakatok, a gyönyörű autók, a karcsú bokák teljesen megbolygatták lelkiegyensúlyát. Elnézte, hogy hasonlókorú fiúk milyen szédülettel és élvezettel viszik kocsijukat előre a legmerészebb kanyarokban is. Elgondolkozva nézte a kirakatokat, hogy mennyi gyönyörűséget és drágaságot tartalmaznak. A legjobban megbolygatták a mai fiatal lányok, akik kacérságukkal hívták fel magukra az ártatlan fiatal fiú figyelmét. Egy ilyen kacér kis pesti lány mozdította meg Jancsi szívét, és ez lett majdnem a végzete is. Mindenképpen kereste az alkalmat, hogy megismerkedhessen vele. Az alkalom nem akart kínálkozni. Már nem járt be pontosan az egyetemre, hanem délelőtti üres óráit, a Váczi utcában, vagy a Duna-korzón töltötte.

Igy ment ez majdnem egy hónapig. Az egyik nap legjobb barátja, Hauer Laci, akinek az édesapja a budapesti társadalmi körökben igen tekintélyes szerepet játszott — azzal állított be hozzá, hogy jöjjön el vasárnap hozzájuk, lesz tánc, zene, szóval nagy muri lesz. Jancsi kapott az alkalmon. Megköszönte a meghívást és vasárnap délután megjelent barátjánál. Amin! belépett a nagyszalonba, az első pillantása az egyik sarokba esett, ahol a Váczi utcai ismeretlen lány ült. Az arcát vérhullám borította el. Mindez egy pillana-

tig tartott. A következő percben, maga sem tudta hogyan, ott volt a kis szőke lány előtt és már Laci be is mutatta őket egymásnak. Bátortalan kézfogás és utána ráeszmélt a helyzetére. Nem jött zavarba! A következő percekben meghittén beszélgettek kettesben, mert Laci jó házigazdához méltón, eltűnt a többi barátai és ismerősei között. Az egész délutánt együtt töltötték. Ettől kezdve mindennap találkoztak.

Ezentúl Jancsi csak barátnőjével tördött. Az első év végén még csak lekollokált, de bezzeg a második év nem ment ilyen simán. Az évvégi szigorlaton elbukott. Utóvizsgára utasították. Átment. Szerencséje volt, hogy véletlenül könnyű kérdést kapott és erre még ő is meg tudott felelni. Jancsi a nyarat otthon töltötte. Édesapjának megfogadta, hogy udvarlásra az időt nem fogja elpocsékolni, hanem szorgalmasan fogja tanulmányait az egyetemen folytatni. Akkor még nem tudta, hogy milyen nehéz lesz ezt a fogadalmat betartani.

Csak néha találkoztak. Vasárnapjait együtt töltötte a barátaival. Így ment ez két évig, amíg teljesen el nem végzte az egyetemet. A harmadik évben már jórendűen szigorlatozott és a negyedik évben már alig volt egy pár olyan jegye, ami a jelesrendűségtől messze tartotta. Tanárai nem tudták mire vélni ezt a hirtelen változást. Bezzeg, ha tudták volna az előzményeket, a fogadalmat, nem így nyilatkoztak volna, most már kedves diákjukról.

Igy tehát elvégezte az egyetemet is. Hazament. Most már ő vette kezébe a birtok vezetését. Néha még gondolt pesti kalandjára, de aztán teljesen elfelejtette. A külvilágtól visszavonultan édegeltek kettesben az édesapjával. Az egyik nap nem tudott az édesapja felkelni az ágyból. A legjobb orvosokat hozatta le hozzá, de ezek sem tudtak rajta segíteni. A halál, a legnagyobb úr, legyőzte az erős szervezetet és háromnapos vívódás után újra több lett a halál áldozatainak a száma.

Miután eltemette az édesapját egyszerre olyan nagy egyedüllét fogta el. Egyedül érezte magát a világban, olyan-

nak érezte magát, mint akinek nincsen senkije. Fellángolt szívében a régi szerelem. Felment Pestre. Az első útja a régi szerelméhez vezetett.

Azóta egy hónap telt el. Boldogan él fiatal feleségével és majdnem mindennap

kikocsikáznak a sárguló búzaföldekhez és elmesélik egymásnak régi gyermekkori kalandjaikat.

A búzát már vágják. Az aratók és a marokszedők énekét messze viszi a szél. Nyár van ...

Panaszkodik a magyar napsugár

Írta: Szabó Béla II. é. n.

Nyári hajnalon, mikor kél a nap,
Valami mindig a szívembe kap.
Keletről jön a sápadt napsugár
És körben minden kis helyet bejár.

Az én szívemet fájón járja át
Nem tudom mért, de érzem vad nyilát.
S jajongva, fájón, sápadtan szalad
Az égen mindig csak feljebb a nap.

Jaj! ... Már megértem fájó panaszát,
Erdélyen hozta szolgasorsa át!
Panaszkodik a magyar napsugár,
Mert oly kihalt a szép magyar határ.

Hozza magával Hargita sírását,
Sok-sok székelv szívé fájó zokogását,
A hegy és a folyók néma panaszát,
S rabló oláhok mámoros dalát.

Szinte hallom már, hogy csörgeti a láncot
És szórja felettük szerteszét az átkot,
És biztat minket: előre magyar,
Amíg nem késő ... csak hamar, hamar ...

S mielőtt még az égbolt elnyeli,
Tüzes szemével a bosszút hirdeti,
És szívem újra fájón járja át:
Hallom Erdélynek síró panaszát.

Ó te magyar nap ne menj el soha,
Látod rabsorsunk milyen mostoha.
Biztass, lázíts minket, maradj itt örökre,
Vezess vissza újra az ősi rögökre.

Hazám, te drága hon!

Írta : Urbán László III. é. n.

Te vagy lelkemnek mindene,
Szívemnek édes öröme.
Te hordol híven kebleden,
Te adod napi kenyerem.
Te vagy szülöm és otthonom
Hazám, te drága hon !

Itt láttam én meg földedet,
Itt nyitottam fel szememet.
Itt voltam boldog, víg gyermek
S itt fejezem be életemet.
Te vagy a bölcsőm és sírom
Hazám, te drága hon !

Te véded minden gyermeked,
S ők mégis tépik lelkedet.
Bekötni vérző tagjaid
Sietek hozzád én a hív.
Fájdalmaidban osztozom,
Te megírt drága hon !

És hogyha tépik testedet,
Ha elhagy minden gyermeked,
Ha nem szeret más senki sem,
Én hű leszek hozzád, hiszen
Te védelem vagy és oltalom,
Hazám, te drága hon.

Ö R E G G A Z D Á K

Rovatvezető: Lászlóffy István képesített gazda, korelnök.

Rudics József öreggazdatársunk közölte az elmúlt napokban, hogy március hó 1-ével dr. bejczy Németh Lóránt földbirtokos szünősei gazdaságában gazdasági segéd-tiszti állást kapott. Új címe: Szombathely 2. Szünőse-pusztja. Midőn

örömmel értesítjük volt osztálytársait és öreggazdatársait szerencsés elhelyezkedéséről, egyben sok sikert és kitartást kívánunk állásához. Kérésére közöljük a következő öreggazdák címeit : Barabás László Gyulán szolgálja le kato-

naévé. Címe: Gyula 5/II. 2. G. P. Simonyi István a debreceni m. kir. gazdasági akadémia hallgatója. Címe: Debrecen, Varga u. 17. Kis István (tűzköves) ugyan csak gazdasági akadémiai hallgató, de a keszthelyi gazdasági akadémián. Címe: Keszthely, Gazdasági Akadémia. Jámbor István kint van Amerikában. Címe: 612. Bergenlineave West New-York, Neo Jersey USA. Papp Lászlóról nem tudunk semmi közelebbit. Az Öreggazdák Emlékkönyvébe beírt címe a következő: Kocsord, Szatmár vármegye.

Horváth Zoltán (Felsőörs) és **Ba-
ranyay Gyula** (Keszthely) öreg-
gazdákat kérjük, hogy az Arany-
kalász ez évi előfizetési díját —
2 pengőt — haladéktalanul meg-
küldeni szíveskedjenek. Ugyan-

csak kérjük **Jámbor István** öreg-
gazdát is, hogy küldjön 3 pengő
előfizetési díjat. Tőle azért kérünk
többet, mert a lapnak Amerikába
való küldése 50 % al drágább.

Az országos mezőgazdasági ki-
állításra és tenyészállatvásáron
több öreggazda jött össze és ta-
lálkozott. A találkozóról bővebben
a következő számunkban emlé-
kezünk meg.

A Tessedik Öreggazdák

legkedveltebb lapja

az Aranykalász

ifjúsági folyóirat.

H Í R E K

Közl: Kocsis Lajos IV. é. n.

**Az országos mezőgazdasági kiállítás
és tenyészállat-vásár megtekintése.** Az
előző évekhez hasonlóan tanintézetünk
III. és IV. éves növendékei közül az
idén is mintegy 35-en tekintették meg
és tanulmányozták a kiállítást. A tanu-
lókat és a csatlakozott néhány öreg-
gazdát Kachelmann Curt tanár úr vezette
és mutatta meg nekik az összes pavil-
lonokat és egyéb láttnivalókat. A tanulók
a látottakkal nagy mértékben széles-
bítették látókörüket és tudásukat. Ka-
chelmann tanár úrnak fáradságot nem
ismerő munkájáért, — amit egész késő
délutánig kifejtett a tanuló és tapasztalni
vágyó ifjúság érdekében — és a szak-
szerű felvilágosításokért a résztvevők

nevében e helyen mondok hálás kö-
szönetet.

Március 15-e ünneplés tanintézetünkben.

Tanintézetünk Gazdaiifjúsági Önképző-
köre március hó 15-én délután fél 4
órákor tartotta hazafias ünnepélyét az
intézet dísztermében. Az ünnepély mű-
sora a következő volt: 1. Himnusz, köz-
ének. 2. Petőfi Sándor: „Nemzeti dal”
című költeményét szavaltta Sebő Ernő
IV. é. n. 3. Szentírmay: „Daru eljő”
című dalát előadta az ifjúsági ének-
kar. 4. Ünnepi beszédet mondott Fekete Barna
Lajos I. é. n. 5. Brahms: „V. Magyar
táncok” című darabját előadta a tan-
intézet ifjúsági zenekara. 6. Vásárhelyi
— Kertész két katonanótáját előadta az

ifjúsági énekkar. 7. Kozma Andor: „Táltos álma” című költeményét szavalta Batta Lajos II. é. n. 8. A Szózatot énekelte az ifjúsági énekkar. Az ifjúsági énekkart és szalonzenekart Szederkényi Nándor ének- és zenetanár úr vezényelte. Az ünnepélyen a város közönsége részéről is többen megjelentek.

Az április 3-án megtartott mezei-futóverseny eredménye. Erős tréningek és nagy izgalmak előzték meg ezt a hagyományos sportmegnyitó versenyt. A versenyen indultak: Sebő Ernő IV. é., Cs. Darab József és Tóth Ferenc III. é., Batta Lajos, Benkő János és Karvinszky Ottó II. é. növendékek. Első lett Batta Lajos II. é. n., második Benkő János II. é. n., harmadik Cs. Darab József III. é. n. A megfelelő tréning híjával Sebő és Karvinszky a versenyt feladták.

A magyar falu településtörténeti, demografiai, szociografiai képét tudományos pontossággal rajzolja meg Weis István a BÚVÁR márciusi számában. Az értékes tanulmánynak mintegy párdarabja az az ismertetés, amely Melly József tollából Budapest egészségvédelmi felkészültségét mutatja be. Tanulságos összehasonlításra nyújt alkalmat Darányi Gyula egyetemi tanár bulgáriai és törökországi egészségügyi tanulmányútjáról írt beszámolója. Meduna László néhány rendkívül érdekes rajzot közöl „Mr. Pickwick és Don Quijote műterméből” s ezekhez az elmeorvos tárgyilagosságával figyelemreméltó magyarázatot fűz.

Lélektani kérdésekkel foglalkozik Tangl Harald cikke is. Sarbó Artur egyetemi tanár Wagner-Jaureggnek, a nagy bécsi professzornak életművét méltatja. A BÚVÁR technikai érdeklődéséről ebben a számban is kitűnően megírt, bőségesen illusztrált cikkek tanuskodnak. Egyik a repülőgépipítés műhelytitkaiba enged bepillantást, a másik a légfegyverekről és gázpuskáról tájékoztat, egy harmadik az Eötvös-ingát valósággal munka közben mutatja meg. Különösen nagy érdeklődésre tarthat számot Fridrich Lajos műszaki főtanácsos különő cikke a Flórián-templom felemeléséről. A BÚVÁR természettudományi törekvéseit szolgálja berei Soó Rezső egyetemi tanár az Alföld pusztuló tájszépségeiről írt tanulmánya és Kessler Hubert eredeti riportja a Tapolcán felfedezett Tavasbarlangról. Dörning Henrik ragyogó tollal írja le az erdei szalonkát. A BÚVÁR széles munkaterületéhez tartozik a néprajz is. Erdős Jenő a kenderfeldolgozással kapcsolatos népszokásokról ír. Brummer Ernő pedig a batikolás évezredes mintáit szemlélteti. A felsoroltakon kívül még számos érdekes cikk, hír, adat, tudományos apróság és rengeteg illusztráció gazdagítja a dr. Cavallier József szerkesztésében megjelenő BÚVÁR márciusi számának változatos tartalmát.

„Aranykalász” ifjúsági, gazdasági, irodalmi, időszaki lap, szerkesztőség és kiadóhivatal: Szarvason a M. Kir. Középfokú Gazdasági Tanintézetben, Petőfi utca 2. Telefon 88.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: Kachelmann Curt m. kir. gazdasági tanár.

Fényképeket a legjobb és legművészebb kidolgozásban **Szarvason**

RÓTH BÉLA UTÓDA

Demeter Károly készít.

Párizsban több éven át szerzett tapasztalatai biztosítják a teljes sikert. A fényképezés terén szerzett magas kitüntetései páratlanok az országban.

Mérsékelt árak. — Amatőrfelvételek szakszerű kidolgozása.

Ifj. Sztrehovszky Márton

rádiótechnikai villamossági szaküzlete
Szarvas, Piac tér.

Rádiók, gramfonok, lemezek, csillárok, varró-
gépek, motorkerékpárok, alkatrészek és fényképé-
szeti cikkek nagy raktára. Kedvező részletfizetés.
Díjtalan bemutatás. Javítás jóállással.

Oravecz János angol úriszabósága

Szarvas.

A legújabb divat szerint a legolcsóbban és leg-
pontosabban szolgál ki.

Mrena Kálmán cipész Szarvas.

Piac-tér.

Megrendelésre készít, mindennemű cipőket, cipő-
felsőrészeket, vállal javításokat, festéseket, tisztí-
tásokat. Saját készítményű cipők raktáron.

Farkas Flórián férfi- és nőifodrász Szarvas, GIsz-épület.

Hajvágás, borotválás, ondolálás. Előzékeny ki-
szolgálás. Olcsó árak!

Demcsák Mária kenyérsütődéje, liszt- és termény-üzlete Szarvas.

Naponta friss házikenyér kapható. Szolid árak.

Székely Mór órák és ékszerész Szarvas. — Árpád-bazár.

Arany és ezüst ékszerek állandó, gazdag válasz-
tásban! Garantált órajavítás.

Özv. Perczel Jánosné

cukrászdája, Szarvas, Horthy Miklós út.

A legkitűnőbb friss cukrászsütemények, cukorkák,
fagyaltok állandóan kaphatók, tortákat és süte-
ményeket rendelésre is készít.

„Bárány“ vendéglő

Olcsó árak. Kitűnő italok. Jó zene.

Kugli és billiárd szórakoztatja a vendéget.

Miklós József divat-, kötött- és szövöttáru kereskedő, Szarvas, Beliczey út.

Rendkívül gazdagon felszerelt raktárt tart állan-
dóan a legújabb divat- és az összes ruházati
cikkekből. — Itt vásároljon, ha elegáns akar lenni!

Mindent fillérekért!

Mindent a vevőért!

Rövidáruk, csipke, szalag, divatgombok, bőrvé-
cserkész-felszerelések, kofferek, táskák, férfi és
női divatcikkek, gazdasz, gimnazista és polgári
iskolai egyensapok, magyar ruha felszerelések
a legolcsóbban szerezhetők be a

Filléres-Gombáruházbán

Andermann, Szarvas, Piac tér, r. kat.-iskola épület.

Dalos Sámuel

úriszabó

Szarvas, Horthy Miklós út 5.

az elegáns urak szabója.

Kitűnő szabás, olcsó árak. Kedvező részletfize-
tési feltételek.

Haladó gazdák összes gazdasági szükség-
letüket: műtrágyát, gazdasági gépet, traktor-
alkatrészt és üzemanyagot

Buk Adolf Fiai, Szarvas

piactéri üzletében vásárolják.

Berger Margit modern fényképészeti műterme, Szarvas.

Fényképfelvételek, nagyítások, amatőr felvételek
kidolgozása olcsó áron elsőrendű kivitelben ké-
szülnek. (Melis-féle ház).

Paulovics István

úriszabónál készülnek a legelegánsabb ruhák
a legolcsóbban. Pontos kiszolgálás!

Fleischer Jenő órák és ékszerész, Szarvas, Horthy M. út.

Órák, gyűrűk, láncok, cigarettaszelencék, divatos
fazonokban, olcsó árakért kaphatók. Órajavítások
jóállás mellett készülnek.

Gross Sándor üveg- és porcellán-kereskedése Szarvas, Piac tér.

Fényképek, festmények és gobelin kézimunkák
szakszerű és legolcsóbb keretezésre.

Kovácsik Pál fűszer- és csemege-kereskedő, Szarvas.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát fűszer-, csemege-,
festék- és vegyesárukbán.

Korbely Samu úriszabó, Szarvas Horthy Miklós út 13.

Kitűnő szabás, pontos kiszolgálás, olcsó árak.
Divatos szövetek állandó nagy raktára. Tanin-
tézeti sapkák készítése.

Fenyő László

Filléres Divatáruházbán szerezheti be legolcsóbb-
ban szükségletét. Árpád-bazár.

Gaál István géplakatos — Szarvas Benka Gyula utca.

Ajánlja villanyerőre berendezett modern műhe-
lyét, ahol e szakmába vágó minden munkát
felelősség mellett, gyorsan, kifogástalanul és olcsó
áron készít.

Tessék a címre ügynelni!

NAGY SÁNDOR

könyv-, zenemű-, írószer-, rajz- és papírkereskedő
sportcikk legolcsóbb beszerzési helye
könyvnyomdávalalata, könyvkötészete

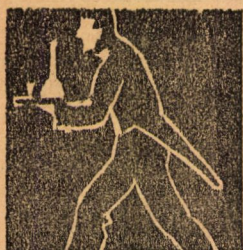
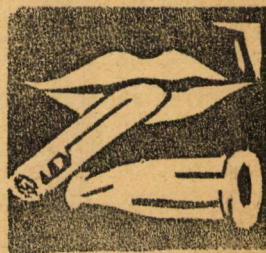
Szarvas, Horthy Miklós út 9. sz.
Telefon: 16. (A Gazdasági Tanintézet közelében).

„ARANYKALÁSZ”-hüvely,
legújabb öngyújtók

csak

Novodonszky-trafficban

SZARVAS, Piaciér.

Wigner Sándor

„Á r p á d”-Szállodája

Szarvas

Olcsó, tiszta szobák!

Kitűnő étterem!

Cigányzene! Jó borok!

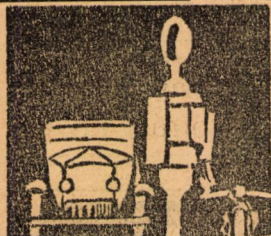
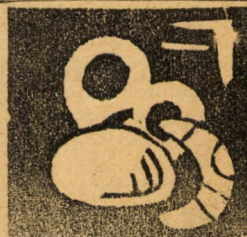
Olcsó árak!

Piros József

első fehérkenyer-
sütődéje,

Megrendelésre mindenféle zsúrkenye-
ret, kuglófot, grahamkenyert készít.

Szarvas

Benzintöltő-állomás

Szarvas. Újtemplommal szemben.

Autókhoz, traktorokhoz, motorkerékpárokhoz csak
világhírű **SHELL** benzint és olajat
használgon! A jó üzemanyag meghosszabbítja a gép élettartamát.

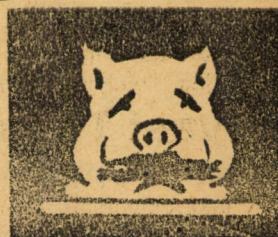
Demcsák Pál

mészáros
és hentes

Szarvas — Beliczey út 9. szám.

Ajánlja kitűnő és ízletes hentesárui.

Állandóan kapható friss sertés-, marha-, borjú- és birkahús,
továbbá elsőrendű szalonna, tepertő és disznósajt. — o : —

Szarvas község kertészete és faiskolája

**

Szállít gyümölcsfákat (alma, körte,
szilva, kajszinbarack, őszibarack). bokor-
és magastörzsű-rózsákat és diszfákat (hárs,
platán, szil, kanadai- és jegenvenvár, gömb-
akác és acerfélék.)

**

A faiskola a M. Kir. Növényélet és Kórtani
Állomás állandó ellenőrzése alatt áll.

BÁRÁNY BÉLA

VASKERESKEDŐ

Telefon 120. SZARVAS Telefon 120.

Vas, szerszám, épület- és bútor-
vasalások, háztartási cikkek
festékek, olajok, lakkok raktára.

DONNER ÁRPÁD

FARAKTÁRA, SZARVAS

Állandóan raktáron tart mindenféle
épületfát és építkezési anyagot.

Legolcsóbb beszerzési forrás, kiváló
minőség.

A Mezőgazdasági Közraktárak R.-T.

tárházai (telefon 15.) a vasútállomással szemben,
elfogad mindennemű terményt és árut mérsékelt
díjak mellett beraktározásra, amelyre a

Szarvasi Takarékpénztár Telefon 5.

előnyös feltételű kölcsönöket folyósít.

A takarékpénztár ezenkívül elfogad betétet jó
kamatozásra és foglalkozik a banküzlet minden ágával.

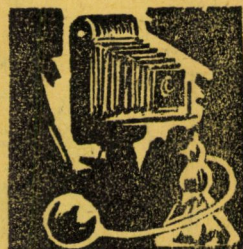

Írószerek, füzetek

legolcsóbb bevásárlási forrása
a MÜLLER-könyvkereskedés

„Hattyú”-Illatszertár Szarvas, Diactér

A legkitűnőbb kölni-vizek, szappanok, fésűáruk,
piperecikkek, gyógycukorkák, fényképészeti cikkek
és vegyszerek a legjutányosabb árban kaphatók

H
a
j
r
n
i
j
á
r
n
i
k
e
r
é
k
p
á
r
o
n
,
s
z
ó
r
a
k
o
z
n
i
r
á
d
i
ó
v
a
l
,
g
r
a
m
o
f
o
n
n
a
l

v á s á r o l j o n

Bakos László

villanyszerelő és műszerésznél

Árpád-bazár 1.

Szerelés

Eladás

Javítás

Gáspár-malom Szarvas

Utólérhetetlen miőségű őrleményeit
és péküzemének ízletes készítményeit jutányos áron
hozza forgalomba. Állandó nagy raktár!

»UNIÓ« Árubeszerzési Forrás bevásárlási helye

Ungár Divatáruháza

Szarvas, Piac tér

Kész férfiruhák, felöltők, bőrkabátok, női és férfi divat-
szövetek, selymek, mindennemű textiláruk nagy raktára.

Pálfi Sándor divatcipész

Szarvas (Gazdasági Tanintézet mellett)

Megrendelésre mérték után készítem a legkülön-
félébb cipőket a legújabb divat szerint.

JAVÍTÁSOK!

PONTOS KISZOLGÁLÁS!

